

Hämtat från "Åtgärder mot kemikalieolyckor i sjöar, vattendrag och kustvattenområden :
En nordisk handbok" av Björn Looström.

Sjunket containerfartyg med biocider

(Olycka nr 35)

1989, 13 mars Engelska kanalen, 7 n.m. norr om Cherbourg, Frankrike

Lindan (Klass 6) i stålfat; mycket giftig fast biocid; **severe marine pollutant**

Permetrin (Klass 6) och **Cypermترین** (Klass 6), giftiga fasta biocider; mycket giftiga och bioackumulerande för flera vattenlevande organismer.

Det Panamaregistrerade och Indonesienägda containerfartyget *Perintis*, 1700 GRT, kantrade och sjönk den 13 mars 1989 under mycket hårt väder i ett viktigt fiskeområde i Engelska Kanale

Fartyget var på väg från Antwerpen till Indonesien. I dess last fanns bl.a. containrar med 6 ton av den mycket farliga biociden lindane och 1 ton vardera av biociderna permetrin och cypermترین. Kemikalierna var förpackade i stålfat med avtagbara toppar ("removable head drums"). Faten med lindan (116 st) var stuvade i en container lastad på däck. Faten med de andra två biociderna (32 st) var stuvade i lastrum.

Alla tre biociderna är farliga för livet i havet. Lindan är farligast och har formen av vaxartade flagor som är nästan olösliga i vatten

Lindan är:

- Ytterst farligt för människors hälsa och livet i havet
- Bioackumulerande
- Förbjudet i många länder för användning i jordbruket

Efter att besättningsmedlemmarna hade räddats togs information fram om lasten. I lastmanifestet hittade räddningsledningen information om de tre biociderna. Flera containrar hade setts flyta iväg från olycksplatsen och nu startade en omfattande sökning efter vraket och containrarna med biocider varvid fiske i närområdet avlystes.

Perintis återfanns på havsbotten efter sökning med sidscannande sonar. Lastluckorna hade slitits loss och containern med lindan hade spolats bort

Flera flytande containrar bärgades ur havet. Containern med lindan påträffades den 15 mars och togs under natten på släp av en fransk bogserbåt i riktning mot Cherbourg. Under denna bogsering inträffade det olyckliga missödet att containern tappades i nattmörkret på okänd position och kunde sedan inte återfinnas trots intensiva eftersökningar. Eftersom lindan har mycket låg löslighet i vatten bedömdes så småningom att sökningen efter denna last kunde avblåsas.

Picture source: IMO

Omfattande undersökningar utfördes på havsbotten runt det sjunkna vraket där 28 av totalt 32 fat med permetrin och cypermetrin kunde lokaliseras. Med hjälp av fjärrstyrda remotely operated vehicles (ROV:s) försedda med manipulatorarmar överfördes faten till större behållare som sedan vinschades upp till bärgningsfartyg (jfr Metod Z2).

Under lång tid efter operationen utfördes miljöundersökningar i området utan att några skador eller tecken på biocider upptäcktes.

Orsak till olyckan

Fartyget kantrade och sjönk i mycket hårt väder.

Erfarenheter från olyckan

Efter operationen kunde man dra den slutsatsen att det var felaktigt att utan särskilda åtgärder bogsera en container med ett så farligt innehåll som lindan. Containern borde antingen tagits ombord på ett fartyg och/eller försetts med en sändare som kunde möjliggöra säker lokalisering av containern om den skulle tappas. En viktig erfarenhet erhöles beträffande bogsering av en fraktcontainer. Om den utförs med containern släpande i rak position blir vattenmotståndet så stort att bogserlinan kan brista. Bogseringen bör i stället utföras med containern liggande asymmetriskt i vattnet och i övrigt förberedas med bestämda rutiner enligt Metod Y4.

Informationskällor

- 1) "The Perintis Incident", rapport från Department of Transport, UK, 1992.
- 2) HELCOM Manual on Co-operation in Response to Marine Pollution within the framework of the Convention on the Protection of the Marine Environment of the Baltic Sea Area (Helsinki Convention), Volume 2, 1 December 2002, Baltic Marine Environment Protection Commission (Helsinki Commission), FIN-00160 Helsinki, Finland www.coastguard.se/ra/volume2/start.htm, Annex 3, "Perintis, Maritime Chemical Accident", Engelskt sammandrag